

LA PIRATERIA INFORMÀTICA CREIX AL MATEIX RITME QUE ELS AVANÇOS EN INVESTIGACIÓ

Les vendes pirates de «software» arriben als 6.500 milions

Els principals fabricants mundials de «software», Word Perfect, Lotus, Microsoft, Spi i Ashton Tate, han presentat estudis on s'assegura que a l'estat espanyol, de cada sis programes que es compren, cinc són còpies fraudulentas. Així, mentre que les vendes de «software» bàsic durant 1987 foren de 1.120 milions de pessetes, les vendes pirates arribaren als 6.500.

Òscar Montferrer

Josep Viladiu Martínez i Alfred Ruiz Egea treballaven a l'empresa Desarrollo del Software, SA. Participaven en la creació d'un programa anomenat Miky, que comptava amb un pressupost de més de cent milions. Trencant un contracte amb el qual es comprometien al secret professional, copiaren el programa sencer per a fer-lo servir en benefici propi. Ara estan acusats de delictes contra la propietat intel·lectual. Aquest cas i d'altres similars ja tenen un nom: pirateria informàtica.

Segons Josep Casado, director general de l'empresa afectada, Desarrollo de Proyectos Informáticos, SA: «Hi ha tres tipus de pirates informàtics. El que anomenem *hobbista* no produeix cap pèrdua a les empreses. És un col·leccionista de programes, i dubto que faci servir tots els que té. Un segon grup, format per la gent que pirateja amb finalitat professional. Aquesta activitat té dos inconvenients: d'una banda, violenta la propietat d'un producte, l'ús del qual no s'ha pagat. De l'altre, es queda sense el servei postvenda, que és necessari davant dels possibles problemes. Però aquests dos grups no són preocupants per a les empreses. Hi ha un tercer grup més perillós. Es tracta d'una minoria de gent, venedors professionals d'informàtica, que regalen o venen a baix preu còpies il·legals als clients. Ells són els que fan còpies massives, que són les que poden fer malbé els plans de venda d'una empresa.»

Milers de milions de pèrdues

La pirateria informàtica creix al

Els bancs, que cada dia depenen més de la informàtica, s'arrisquen a patir el problema del virus en el seu ordinador.

mateix ritme que els avanços en investigació. Els principals fabricants mundials de *software*, Word Perfect, Lotus, Microsoft, Spi i Ashton Tate, han presentat xifres en què s'assegura que, a l'estat espanyol, de cada sis programes que es compren, cinc són còpies fraudulentas. Així, mentre que les vendes de *software* bàsic el 1987 foren de 1.120 milions de pessetes, les vendes pirates arribaren als 6.500 milions. L'enormitat d'aquestes xifres, segons reconeixen els fabricants, posa en perill més d'una empresa.

A la caça del pirata

La persecució del frau ja té cobertura legal. Fa poc s'ha aprovat la Llei de la Propietat Intel·lectual, que també empara els programes informàtics. Per la seva banda, les empreses cerquen el sistema infal·lible que im-

pedeixi la còpia il·legal. La tendència actual és treballar en la creació de codis més sofisticats, que poden estar incorporats al programa, a tall de nombre secret, o que s'hagin de posar a l'ordinador, com si fos una clau. Però aquest és un procés costós i no tothom el segueix. Word Perfect ha sorprès tothom en treure al mercat programes sense cap mena de protecció. És una nova estratègia de la qual encara no es coneixen els resultats.

Virus

Un altre problema que amenaça el creixent mercat informàtic és el d'utilitzar *virus* informàtic per a guerres comercials. El virus és una ordre inclosa en el programa que deteriora progressivament la informació que conté, i tan sols es manifesta a partir d'un cert nombre de còpies. Els programes infectats acostumen a portar

Cadena de muntatge del nou ordinador intermedi AS/400, d'IBM.

una ordre que els permet l'autoreproducció i expansió. Poden esborrar totes les dades emmagatzemades a la memòria, paraitzar els sistemes a una hora determinada i, fins i tot, introduir disfuncions que provoquin errors en el procés normal d'actuació del programa. Amb això, un fabricant seriós hauria volgut tallar de soca-rel el negoci il·legal de còpies.

No obstant això, aquest sistema, dissenyat per retallar els efectes de la pirateria, no és emprat per tothom amb la mateixa honestedat. En aquest sentit és il·lustratiu el cas de Robert Morris. Morris, fill d'un expert en seguretat informàtica del Pentàgon nord-americà, s'introduí en la xarxa d'ordinadors d'una universitat i activà un programa víric que afectà més de sis mil ordinadors d'alta seguretat de tot el món. Entre els organismes que han patit aquesta intrusió hi ha el mateix Pentàgon, la NASA i les universitats de Yale, Princeton i Columbia, a més de nombroses bases militars nord-americanes d'Europa i Austràlia.

El virus, transmès a través de la xarxa telefònica, acabà per contaminar tots els programes existents, i encara que se'l pugui considerar benigne, constitueix un avís del que pot arribar a succeir si la intenció de l'intrús informàtic és malbaratar tots els sistemes en què es pugui introduir. Reflexió que es pot fer també en el cas dels dos *virus* coneguts en el nostre país. Un de tipus anònim, que sembla haver afectat alguns programes de la Universitat Politècnica de Barcelona, i un segon, de tipus *pacífic*, que avisa els usuaris dels diferents programes que cal «escriure en català».

En tot cas, i segons Santiago Guillén, director del Centre Divulgador de la Informàtica, dependent de la Generalitat de Catalunya, s'ha d'anar més enllà de la sofisticació dels codis de protecció: «Es poden crear tots els sistemes de protecció que es vulgui, però s'ha de comptar també amb el factor humà. És necessària la transparència informativa, refiar-se de la gent amb què es treballa. En aquest sentit, cal avançar cap a un major grau de conscienciació social. Si això no es dóna, no es podrà treure a la informàtica tot el profit possible. L'adquisició d'un aparell estableix entre el comprador i el venedor un «matrimoni» en què cap de les dues parts ha de fallar. Per sort, cal esperar que avancem en això. □